

अनुसूची-२

(दफा ४ तथा अनुसूची -१ को भाग-२ सँग सम्बन्धित)

मोदी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड-८, संख्या-१५, मिति - २०८१/०९/२९

भाग-२

नेपालको संविधान बमोजिम मोदी गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको देहाय बमोजिमको निर्देशिका सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य सम्बन्धी निर्देशिका २०८१

मोदी गाउँपालिकाले गैरसरकारी संस्थाहरूसँगको सहकार्य र समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २५ र सोही ऐनको दफा १०२ (२) बमोजिम मिति २०८१ साल पौष ९ गतेको कार्यपालिकाको निर्णयबाट गैरसरकारी संस्थासँग सहकार्य सम्बन्धी निर्देशिका २०८१- जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (क) यस निर्देशिकाको नाम “गैरसरकारी संस्थासँग सहकार्य सम्बन्धी निर्देशिका २०८१” रहनेछ ।
(ख) यो निर्देशिका कार्यपालिकाबाट पारित भएको मितिबाट लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा र व्याख्या

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

- (क) “अध्यक्ष” भन्नाले पालिकाका अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।
(ख) “उपाध्यक्ष” भन्नाले पालिकाका उपाध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।
(ग) “पालिका” भन्नाले मोदी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
(घ) “गैसस” भन्नाले नेपालको प्रचलित कानून अनुसार दर्ता भएको गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समितिहरू समेत सम्झनु पर्दछ ।
(ङ) “गैसस समन्वय समिति” भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम गठन हुने गैसस समन्वय समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
(च) “विषयगत समिति” भन्नाले यस पालिकाको कार्य विभाजन नियमावली बमोजिम गठन भएका विषयगत समितिहरू सम्झनु पर्दछ ।
(छ) “गैसस महासंघ” भन्नाले गैससहरूको छाता सङ्गठन गैरसरकारी संस्था महासंघ नेपाललाई सम्झनु पर्दछ ।

३. निर्देशिकाको उद्देश्य

यस निर्देशिकाको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) यसपालिका र गैसस, गैसस र गैससहरूसँगको आपसी सहकार्य र समन्वयलाई व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी बनाउने ।
(ख) यस पालिकामा कार्य गर्ने गैससहरूलाई सहज र सरल वातावरण सृजना गर्ने ।
(ग) यस पालिकाको सामाजिक, आर्थिक, मानवीय लगायत समग्र विकासमा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग भएको ज्ञान, सीप, क्षमता र स्रोत साधनको प्रभावकारी सदुपयोग गर्ने ।

परिच्छेद २

समन्वय र सहकार्य

४. समन्वय र सहकार्य गरिने

- (क) यस पालिकाको क्षेत्रभित्र कार्य गर्ने गैरसरसरकारी संस्थाहरूसँग पालिकाले सहकार्य गर्नेछ ।
- (ख) पालिका क्षेत्रमा कार्यरत गैससहरु र पालिका बीच कार्य प्रकृतिका आधारमा पालिकाले समन्वय गर्नेछ ।
- (ग) यस पालिकाले आफ्नो प्राथमिकताका क्षेत्रमा कार्य गर्न गैससहरुलाई साझेदारीको लागि सहज र सरल कार्यविधि अवलम्बन गर्नेछ ।
- (घ) यस पालिकासँग सहकार्य गर्न इच्छुक वा कार्य गरिरहेका गैससहरुले तोकिएको ढाँचामा आफ्नो संस्थागत विवरण पालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ र पालिकाले सो को विवरण वार्षिक रुपमा अद्यावधिक गर्नेछ ।
- (ङ) दफा(ग) अनुसार अद्यावधिक भएका गैससहरु यस पालिकामा सुचिकरण भएको मानिनेछ ।
- (च) यस पालिकाको क्षेत्रभित्र कार्यालय स्थापना गरेका गैससले कार्यालय स्थापना गरेको जानकारी यस पालिकामा गराउनु पर्नेछ ।
- (छ) पालिकाको तर्फबाट पालिका क्षेत्रमा कार्यरत गैससहरुलाई दर्ता नविकरण शुल्क, कर लगायतका आर्थिक भार थपिने कार्य गरिने छैन ।

परिच्छेद ३

समन्वय संयन्त्र

५. गैसस समन्वय समितिको गठन

यस पालिकामा तपसिल अनुसारको एक “गैसस समन्वय समिति” गठन हुनेछ ।

- (क) उपाध्यक्ष -संयोजक
- (ख) सामाजिक विकास समितिका संयोजक -पदेन सदस्य
- (ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा पालिकाले तोकेको एकजना अधिकृत पदेन - सदस्य
- (घ) गैसस महासंघ नेपालको पालिकास्तरीय समन्वय समितिको संयोजक वा महासंघले तोकेको एक जनाप्रतिनिधि -पदेन सदस्य

(ड) पालिकामा क्रियाशिल गैससहरु मध्येबाट गैसस महासंघ नेपालको जिल्ला शाखा वा पालिका समन्वय समितिसँगको समन्वयमा पालिकाका अध्यक्षले तोकेका कम्तिमा १ जना महिला हुने गरी सामाजिक समावेशिताका आधारमा २ जना (मनोनित - सदस्य

(च) गै.स.स अनुगमन, नियमन इकाई प्रमुख-सदस्य सचिव

६. समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) पालिकासँग सहकार्य गर्ने तथा पालिका क्षेत्रभित्र कार्यरत गैसस तथा सामाजिक संस्थाहरु बिच समन्वय गर्ने ।

ख) पालिका क्षेत्रभित्र आयोजना सञ्चालन गर्ने गैससहरुसँग समन्वय गर्ने ।

ग) गैससहरुसँग समन्वय तथा सहकार्यका लागि पालिकाका प्राथमिकताका क्षेत्रहरु निर्धारण गर्ने ।

(घ) गैससहरु मार्फत सञ्चालित आयोजनाहरुको प्रगति समीक्षा गर्ने ।

(ङ) गैससहरु मार्फत पालिका क्षेत्रमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गर्ने तथा आवश्यक पृष्ठपोषण दिने ।

(च) गैससबाट सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तथा योजना कार्यपालिका तथा गाउँसभामा पेश गर्ने ।

(छ) पालिकाले कार्यक्रम कार्यान्वयन वा साझेदारीका लागि गैसस छनौट गर्दा निष्पक्षताका आधारमा योग्य र सक्षम संस्था छनौट गर्न पालिकालाई सहयोग गर्ने ।

(ज) पालिकाको वार्षिक योजनातर्जुमा प्रकृत्यामा गैससहरुको प्रभावकारी सहभागिताका लागि समन्वय गर्ने ।

(झ) गैससहरुले सञ्चालन गरेका आयोजना वा कृयाकलाप सम्बन्धी अभिलेखलाई दुरुस्त र अद्यावधिक गरिराख्ने ।

(ञ) गैससहरुसँग समन्वयकालागि पालिकाभित्रका विषयगत निकायहरु र वडा कार्यालयहरुमा जानकारी गराउने ।

(ट) पालिका स्तरमा क्रियाशिल गैससहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।

(ठ) गैससहरुलाई आवश्यक सूचनाहरु उपलब्ध गराउने ।

(ड) गैससहरु, पालिका र सरोकारवालाहरुबीच समन्वय तथा साझेदारी बैठकहरुको आयोजना गर्ने ।

(ढ) संस्थाहरु बीच कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा दोहोरोपन देखिएमा उक्त दोहोरो पन हटाउन सहजीकरण गर्ने ।

- (ण) संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्न तथा संस्थाहरुको क्षमता प्रवर्द्धन गर्न बजेट तर्जुमा गर्ने ।
(त) पालिकाले तोकेका गैसस समन्वय सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

७. समन्वय समितिका सदस्यको पदावधि र पदपूर्ति

- (क) गैसस समन्वय समितिका पदेन बाहेकका सदस्यहरुको पदावधि ३वर्षको हुनेछ ।
(ख) पदेन सदस्य बाहेक, एकै व्यक्ति लगातार दोस्रो पटक मनोनित हुने छैनन् ।
(ग) गैसस महासंघको जिम्मेवारी हेरफेर भएपछि उक्त पदमा नयाँ कार्य समिति वा सो को सिफारिसबाट सदस्य तोकिनेछ ।
(घ) समन्वय समितिको कुनै पनि पद कुनै पनि कारण (राजीनामा, मृत्यु, बसाइ सराई, फौजदारी अभियोग आदिका कारण) रिक्त हुन सक्नेछ । यसरी पद रिक्त भएमा जुन क्षेत्रबाट प्रतिनिधित्व भएको पद रिक्त भएको हो सोही क्षेत्रबाट पूर्ति गर्ने ।

८. बैठक सम्बन्धी व्यवस्था र निर्णय कार्यान्वयन

- (क) समितिको नियमित बैठक सामान्यतया दुई महिनामा एक पटक बस्नेछ । नियमित बाहेक आवश्यकता अनुसार बैठक बस्न बाधा हुने छैन ।
(ख) संयोजकको परामर्शमा सदस्य सचिवले बैठक बोलाउनेछन् ।
(ग) बैठक सम्बन्धी कार्यविधि, सेवा सुविधा र अन्य व्यवस्था पालिकाका अन्य समिति सो सरह हुनेछ ।
(घ) समितिको निर्णयहरु र यस कार्यविधिमा उल्लेखित व्यवस्थाको कार्यान्वयन सम्बन्धी दैनिक जिम्मेवारी सदस्य सचिवको हुनेछ ।

परिच्छेद ४

आयोजना व्यवस्थापन प्रक्रिया र गैसस

९. कार्यक्रम समन्वय प्रकृया

- (क) गैससहरूसँगको कार्यक्रम समन्वयकालागि पालिकाले कार्यक्रमको प्रकृति अनुसारका तीन वटा नीतिहरु अवलम्बन गर्नेछ ।

१) जानकारी दिनुपर्ने

गैससहरुले तालिम, गोष्ठि, अध्ययन, अनुसन्धान, खेलकुद, विभिन्न किसिमका अभियानहरु गर्दा वा गरिसकेपछि पालिकालाई जानकारी दिनुपर्नेछ ।

२) समन्वय गर्नुपर्ने

गैससहरुले क्षमता अभिवृद्धि, आयआर्जन, समुदाय परिचालन जस्ता क्रियाकलापहरू पालिकासँग समन्वयमा गर्नुपर्नेछ ।

३) अनुमति लिनुपर्ने

गैससहरुले भौतिक निर्माण, प्राकृतिक साधन र स्रोतसँग सम्बन्धीत कार्यहरू, सेवा सञ्चालन (विद्यालय, स्वास्थ्य सेवा) जस्ता कार्यक्रमहरू गर्दा पालिकाको अनुमति लिनुपर्नेछ ।

(ख) गैससहरूसँगको सहकार्यमा कुनै पनि कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्दा पालिकाले दोहोरोपनानहुने गरी भौगोलिक क्षेत्र वा विषयगत क्षेत्र बाँडफाँड गरी स्रोतको सदुपयोग हुने कुराको सुनिश्चितता गरिनेछ ।

(ग) पालिकामा कार्यरत गैससहरुको क्षमता प्रवर्द्धनकालागि पालिकाले बजेट विनियोजन गर्न सक्नेछ ।

१०. योजनातर्जुमा प्रकृत्यामा गैससहरुको भूमिका

(क) पालिकाले योजनातर्जुमा प्रकृत्यामा पालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत गैसस तथा सामाजिक संस्थाहरूलाई सहभागी गराउनेछ ।

(ख) जनचेतना अभिवृद्धि, उद्यमशीलता विकास, रोजगारी सिर्जना, सामाजिक परिवर्तनकालागि लक्षित समुदायको सशक्तिकरण गर्ने कार्यमा गैससको भूमिकालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

(ग) पालिकाको योजना निर्माण प्रक्रियामा गैससको सहभागिता र भूमिकालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

(घ) गैससहरुले योजनातर्जुमा प्रक्रियामा लैगिक तथा सामाजिक दृष्टिकोणले पछाडि पारिएको समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न सहजीकरण गर्नुपर्नेछ । पालिकामा लामो समयदेखि कार्यरत वा लामो अवधिका परियोजना सञ्चालन गरिरहेका संस्थाहरूले पालिकालाई कार्यक्रमहरूबारे जानकारी दिई योजनातर्जुमा प्रक्रियामा समन्वय गर्नु पर्नेछ ।

११. योजना कार्यान्वयन र साझेदारी

(क) पालिकासँगको साझेदारीमा विभिन्न विषय वा क्षेत्रगत कार्यक्रमहरू सञ्चालन कालागि पालिकाले गैससहरुलाई आव्हान गर्न सक्नेछ ।

ख) समान प्रकृतिका काममा गैसस(गैसस बीच तथा गैसस र पालिका वा अन्य विषयगत कार्यालय बिच दोहोरोपना नहुने सुनिश्चित गरिनेछ ।

१२. योजना अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण र सहभागिता

(क) समन्वय समितिले संस्थाहरु मार्फत सञ्चालित— माथिदफा १० उल्लेखित पहिलो र दोस्रो वर्गमा मात्र) योजनाहरुको अनुगमन गर्न वडा समितिवा वडा कार्यालयहरु समेतको संलग्नता सुनिश्चित गर्नेछ ।

ख) पालिकाद्वारा सञ्चालन हुने विकास आयोजनाहरुको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यमा गैससको विज्ञता आवश्यक पर्ने अवस्थामा विषयगत विज्ञता भएका गैससलाई समन्वय समितिको सिफारिसमा सहभागी गराइनेछ ।

(ग) गैससहरुबाट सञ्चालित आयोजना माथि दफा १० उल्लेखित पहिलो र दोस्रो वर्गमा मात्रको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणमा आवश्यकता अनुसार आयोजना कार्यान्वयन हुने वडाको वडासदस्यहरुलाई सहभागी गराइनेछ ।

(घ) गैससहरुले पालिका क्षेत्रमा सम्पन्न गरेका गतिविधिहरुको प्रगति विवरण पालिकाद्वारा आयोजना हुने समिक्षा बैठकहरु मार्फत पालिकालाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

१३. सार्वजनिक जवाफदेहिता सम्बन्धी व्यवस्था

(क) गैससले सञ्चालन गरेका आयोजनाहरु एवम् प्राप्त उपलब्धिका बारेमा आयोजना कार्यान्वयन स्थलका नागरिक, जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, लगायत सञ्चारकर्मी समेतको उपस्थितिमा पालिका स्तरिय सार्वजनिक सुनुवाई वा सामाजिक परीक्षण गराउनुपर्नेछ । निर्माणसँग सम्बन्धित योजनाहरुका सम्बन्धमा पालिकाले तोकेको ढाँचामा सार्वजनिक परीक्षण गराउनुपर्नेछ ।

(ख) पालिकाले आयोजना गरेका सार्वजनिक सुनुवाईमा गैससहरुको सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ । सार्वजनिक सुनुवाईमा पालिकाले गैससका प्रतिनिधिहरुलाई जवाफदेही वक्ताका रूपमा उपस्थित गराउन सक्नेछ ।

१४. प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने सम्बन्धी व्यवस्था:

(क) साझेदार गैससहरुले त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन तोकिएको ढाँचामा सम्बन्धीत इकाई/शाखामा र अर्धवार्षिक रुपमा विस्तृत प्रतिवेदन सामाजिक शाखा मार्फत कार्यपालिकामा पेश हुनेगरी कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

(ख) प्रतिवेदनमा साझेदार अन्य गैसस र स्थानीय सरकारको सहभागीता, लागत र त्यसको उपलब्धी समेत स्पष्ट उल्लेख गरिएको हुनु पर्ने छ ।

परिच्छेद ५

विविध

१५. गैससको प्रतिनिधित्वको व्यवस्था

यस पालिकाका विभिन्न विषयगत समितिहरु, प्रदेश तथा संघीय सरकारद्वारा गठन गरिने गैरसरकारी संस्थाको सहभागीता हुनुपर्ने समितितथा उपसमितिहरुमा गैसस महासंघको जिल्ला समिति वा पालिका स्तरीय समन्वय समितिको सिफारिसमा सम्बन्धित विषयगत विज्ञता भएका गैससका प्रतिनिधिलाई प्रतिनिधित्व गराइनेछ ।

पालिकामा कृयाशिल संस्थाहरु मध्ये कुनै संस्था गैरसरकारी संस्था महासंघको सदस्य नभएको अवस्थामा सोही कारणले उपरोक्त समितिहरुमा प्रतिनिधित्व गर्ने अवसरबाट वञ्चित गरिने छैन ।

१६. सिफारिस सम्बन्धमा

यस पालिकाले गैरसरकारी संस्था दन्ता, नवीकरण, विधान संशोधन जस्ता कार्य तथा अन्य पालिकामा मुख्य कार्यालय रही यस पालिकामा शाखा कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालय खोल्न र अन्य स्थानीय तह र निकाय एवम् स्वदेशी तथा विदेशी साझेदार निकायमा पेश गर्ने प्रयोजन कालागि आवश्यक पर्ने सिफारिस पालिकाबाट उपलब्ध गराउनेछ । सिफारिस माग गर्दा पेश गर्नुपर्ने कागजातहरु सम्बन्धित संस्थाले तोकेको ढाँचा भए सोही बमोजिम र नभएको अवस्थामा अनुसूची १, २, र ३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

१७. पुरस्कार तथा सम्मान

पालिकाले सामाजिक सेवाको कार्यमा संलग्नभई जनताको अधिकार संरक्षण गरी पिछ्छडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायको हित, कल्याण र सशक्तिकरणका लागि योगदान पु-याउने गैरसरकारी संस्था तथा सामाजिक अभियन्ताहरूलाई पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।

१८. संशोधन

(क) यो निर्देशिका संशोधन गर्नुपर्ने भएमा समितिले संशोधनको प्रस्ताव तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्न सक्नेछ ।

(ख) समितिबाट प्राप्त हुन आएको संशोधन प्रस्ताव कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार लागु हुनेछ ।

१९. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार

यस निर्देशिकाको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन समन्वय समितिले पालिका समक्ष सिफारिस गर्नेछ । उक्त सिफारिस बमोजिम पालिकाले आदेश जारी गर्न सक्नेछ । उक्त आदेश पश्चात लगत्तै बस्ने कार्यपालिकाको बैठकबाट अनुमोदन हुन नसकेमा उक्त आदेश स्वतःनिष्कृत हुनेछ ।

२०. बचाउ र लागु नहुने

(क) यो निर्देशिकामा लेखिएको हकमा यसै अनुसार हुने र यसमा उल्लेख नभएको कुरामा प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।

(ख) नेपालको संविधान तथा प्रचलित कानूनसँग यस निर्देशिकामा उल्लेखित प्रावधानहरू बझिन गएमा बाझिएको हदसम्म यस निर्देशिकाका सम्बन्धित दफा र उपदफाहरू स्वतःनिष्कृत हुनेछन् ।

अनुसुची १
संस्था दर्ता सिफारिसका लागि आवश्यक कागजातहरू
(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

१. निवेदन ।

२. प्रारम्भिक भेलाले पारित गरेको विधान ।

३. प्रारम्भिक भेलाले तदर्थ समितिको गठन तथा संस्था दर्ता गर्न गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।

४. संस्था दर्ताका लागि गठित तदर्थ समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको तपसिल अनुसारको विवरण

क) नाम:-

ख) ठेगाना:-

ग) उमेर :-

घ) पेशा:-

ङ) नागरिकता नं.

च) नागरिकता जारी गर्ने निकाय र जिल्ला

अनुसुची २
नवीकरण सिफारिसका लागि आवश्यक कागजातहरू
(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

१. नवीकरण गरि पाउनकालागि संस्थाले पालिकालाई लेखेको पत्र ।
२. संस्थाको गत आ.व.को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।
३. संस्थाको गत आ.व.को प्रगति प्रतिवेदन ।

अनुसुची ३
विदेशी विकास साझेदारमा सिफारिस पत्र कालागि अनुरोध गर्दा आवश्यक पर्ने कागजातहरू
(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

१. सिफारिस माग सम्बन्धी संस्थाको आधिकारिक पत्र ।
२. सिफारिस गरिने विषयसँग सम्बन्धित कागजातहरूको प्रतिलिपि ।

आज्ञाले,
बाबुराम पुरी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत